

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 451/2022-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej [REDAKOVANÉ] proti postupu Okresného súdu Bratislava II v konaní sp. zn. 26Cb/508/2015 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkové východiská

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 14. júla 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Sťažovateľka tiež navrhuje prikázať okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, zakázať okresnému súdu pokračovať v porušovaní jej uvedených práv, priznať finančné zadostučinenie a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je v namietanom konaní na okresnom súde v procesnom postavení žalovanej, voči ktorej si žalobca žalobou z 18. decembra 2015 uplatnil nárok na zaplatenie sumy 19 716,50 eur z titulu neuhradenia faktúry. Okresný súd rozsudkom č. k. 26Cb/508/2015 z 13. novembra 2018 žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 4Cob/51/2019 z 22. októbra 2020 rozsudok okresného súdu zmenil, žalobu zamietol a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu. Vec bola právoplatne skončená 23. novembra 2020.

3. Sťažovateľka písomným podaním z 26. novembra 2020 vyčíslila okresnému súdu výšku trov konania, avšak od daného momentu okresný súd vo veci nekonal. Informáciou získanou z obsahu elektronického spisu následne zistila, že žalobca požiadal o oslobodenie od povinnosti zaplatiť súdny poplatok za ním podané dovolanie, o ktorom okresný súd rozhodol 3. augusta 2021, avšak podľa jej názoru rozhodovanie o žiadosti žalobcu nemá žiadny vplyv na rozhodovanie o výške nároku sťažovateľky na náhradu trov konania. Z dôvodu nečinnosti okresného súdu sťažovateľka jeho predsedovi 2. augusta 2021 doručila sťažnosť na priet'ahy, ktorý túto upovedomením č. k. 1Spr/92/2021 zo 17. augusta 2021 považoval za nedôvodnú. Jeho nosným argumentom bola skutočnosť, že žalobca podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie spolu s návrhom na priznanie odkladu právoplatnosti rozsudku, o ktorom bude rozhodovať Najvyšší súd Slovenskej republiky. Z dôvodu nespokojnosti so spôsobom vybavenia jej sťažnosti 26. augusta 2021 požiadala o prešetrenie vybavenia sťažnosti, ktoré vybavil predseda krajského súdu tak, že sa s odpoveďou predsedu okresného súdu stotožnil a považoval sťažnosť na priet'ahy za nedôvodnú.

4. Sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením č. k. I. ÚS 49/2022 z 26. januára 2022 tak, že ju odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

5. Následne sťažovateľka po uplynutí ďalších šiestich mesiacov podala predsedovi okresného súdu žiadosť o nápravu, kde poukázala na to, že dosiaľ nedošlo k právoplatnému rozhodnutiu o výške náhrady trov konania, na čo predseda okresného súdu v upovedomení z 22. júna 2022 uviedol, že spis bol 18. januára 2022 predložený najvyššiemu súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka v podstatnej časti ústavnej sťažnosti namieta nečinnosť okresného súdu v čase, keď sa súdny spis (po právoplatnom meritórnem rozhodnutí a jeho vrátení odvolacím súdom) nachádzal plne v dispozícii súdu, a teda neexistovala žiadna právna prekážka, aby postupoval podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku a rozhodol o výške náhrady trov konania. Podľa sťažovateľky je iracionálnym argumentom, že v otázke výšky náhrady trov konania nebolo rozhodnuté, lebo žalobca podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie. Rovnako namieta, že okresný súd predložil spis najvyššiemu súdu bez toho, aby rozhodol o sťažnosti žalobcu proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka č. k. 26Cb/508/2015 zo 16. novembra 2021 o výške náhrady trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Účelom predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je predovšetkým posúdenie splnenia procesných podmienok nevyhnutných pre meritórne rozhodnutie o ústavnej sťažnosti, ako aj eliminácia zjavne neopodstatnených ústavných sťažností z ďalšieho procesného postupu ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

8. Ako už ústavný súd v skutkovej časti uviedol, tomuto konaniu predchádza konanie o takmer identickej ústavnej sťažnosti, ktorú ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 49/2022 z 26. januára 2022 odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

9. Pre aktuálne predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti sťažovateľky je relevantný právny názor I. senátu ústavného súdu, odôvodňujúci zjavnú neopodstatnenosť skoršej ústavnej sťažnosti, najmä tým, že sťažovateľka v preskúmvanej ústavnej sťažnosti odvodzuje jej opodstatnenosť z rovnakých dôvodov ako skoršiu ústavnú sťažnosť. Sťažovateľke by mali byť právne závery vo veci sp. zn. I. ÚS 49/2022 známe, preto III. senát ústavného súdu len stručne odkáže na ich podstatnú časť: „*Ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že v prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny i čl. 6 ods. 1 dohovoru) takéto ústavné sťažnosti odmieta ako zjavne neopodstatnené, aj vtedy, ak argumenty v ústavnej sťažnosti v čase jej podania nepreukázali takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie. K iným dôvodom zakladajúcim záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci (súdu), ktorá je vždy posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. I. ÚS 156/2019).*

V súlade so svojou konštantnou judikatúrou ústavný súd zároveň uvádza, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny), resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 550/2020).

Ústavný súd s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu vrátane povahy časti veci, ktorá je predmetom ústavnej sťažnosti, jej význam pre sťažovateľku a odstránenie jej právnej neistoty zohľadnil relevantnú judikatúru [napr. I. ÚS 19/00. I. ÚS 54/02. II. ÚS 32/02. IV. ÚS 221/04. III. ÚS 171/2020, rozsudok ESLP vo veci Čičmanec proti Slovenskej republike z 28. 6. 2016 (sťažnosť č. 65302/11)], posúdil intenzitu zásahu okresného súdu do základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov v rámci danom aktuálnou procesnou fázou konania a dospel k záveru, že hoci treba okresnému súdu vytknúť, že o výške náhrady trov konania rozhodoval zdĺhavo, čo rozhodne nie je v súlade s účelom § 262 Civilného sporového poriadku, v celkovom kontexte prejednávanej veci v danom štádiu napadnutého konania sťažovateľkou tvrdenú právnu neistotu v relevantnej ústavnoprávnej intenzite nevzhliadol.

V nadväznosti na uvedené, keď judikatúra ústavného súdu pripúšťa, že ojedinelá nečinnosť súdu. hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01. IV. ÚS 513/2020), z pohľadu aktuálnej fázy napadnutého konania sa tvrdená nečinnosť okresného súdu môže posudzovať aj inak ako v základnom, meritórne neukončenom konaní než v konaní po právoplatnom rozhodnutí o veci samej (v danom prípade o výške náhrady trov konania).“

10. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní aktuálnej ústavnej sťažnosti nedospel k opačnému právnomu názoru v porovnaní so skorším názorom, a to aj napriek ďalšiemu časovému posunu od predchádzajúceho rozhodnutia ústavného súdu, ktorý prirodzene na strane sťažovateľky mohol vyvolať opätovne presvedčenie o porušení jej práva na včasné vybavenie veci. Sťažovateľke treba uznať, že dovolacie konanie nepredstavuje prekážku pre rozhodnutie o výške trov právoplatne skončeného konania a že okresnému súdu nič nebránilo o sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka rozhodnúť ešte pred predložením spisu najvyššiemu súdu. Ako však už ústavný súd v skoršej ústavnej záležitosti sťažovateľky konštatoval, nie každý prietah má aj ústavnoprávny

rozmer. Nepochybne najvýraznejší podiel na právnej neistote účastníkov konania má stav, ak nie je rozhodnutý prípad vo veci samej. To ale nie je vec sťažovateľky. Právna istota strán sporu bola vo veci samej nastolená jej právoplatným vybavením už 23. novembra 2020 a komponentom uplatnených práv podľa ústavného súdu nie je neistota z toho, ako rozhodne dovolací súd.

11. Sťažovateľke teda je potrebné uznať, že kým nie je rozhodnuté o trovách konania, prípad nie je uzavretý, no predsa len agenda trov konania predstavuje vedľajšiu agendu s podstatne nižším vplyvom na stav právnej neistoty ako pri nerozhodnutí veci samej. Ústavný súd nevyklučuje, že by vo svetle rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva Čičmanec proti Slovenskej republike z 28. 6. 2016 (sťažnosť č. 65302/11) mohlo dôjsť pri silnejúcej intenzite neistoty z nerozhodnutia o trovách konania k záveru o porušení referenčných noriem. Ústavný súd však v okolnostiach prípadu, najmä (len) po približne polročnom odstupe od predchádzajúceho rozhodnutia a pri nezmenenom stave, že spis sa nachádza na najvyššom súde, čo sťažovateľka musela dobre vedieť, k deklarovaniu porušenia uvedených práv nateraz nepristúpil. Ústavný súd nevzhliadol ústavnoprávnu intenzitu namietaného porušenia uvedených práv sťažovateľky, preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre jej zjavnú neopodstatnenosť. Týmto nie je dotknuté právo sťažovateľky na opätovné uplatnenie práv, ak by intenzita zásahu dosiahla ústavnoprávny rozmer.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júla 2022

Peter Straka
predseda senátu